

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON JURNAL

Iyul №7, 2026

Агробизнес, наука и
технология

AGROBIZNES FAN VA TEXNOLOGIYALAR

Agribusiness, science and
technology

№ 083688

ISSN:
3060-5245

Toshkent-2026

Platform &
workflow by
OJS / PKP

BOSH MUHARRIR

Oblomurov Narzullo Naimovich – i.f.d. (DSc), professor.

Bosh muharrir o'rinbosarlari:

Islamov Soxib Yaxshibekovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Sultonov Kamoliddin Sadriddinovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Farmonov To'lg'in Xayitmurodovich – i.f.d. (DSc), professor.

Muharrir:

Beglayev Uchqun Xurramovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent.

Tahrir hay'atining xalqaro a'zolari:

Kusainov Xalel Xaymullayevich – i.f.d. professor (Qozog'iston davlat texnologiya universiteti)

Vilija Aleknevičienė – i.f.d. professor (Universitet Vitovta Velikogo)

Gilbert Ludwig – professor, (Jamk University of Applied Sciences)

Bobojonov Ixtiyor Baxtiyorovich – i.f.d. professor (Germaniyaning Leybnits nomidagi Markaziy Osiyoda qishloq xo'jaligini rivojlantirish instituti (IAMO))

Daiva Makutenene – professor, (Vitautas Magnus universiteti, Litva)

Xaitboyeva Nargiza Alikulovna – i.f.d. dotsent (Tojikiston davlat huquq, biznes va siyosat universiteti)

Tahrir hay'ati:**08.00.00-Iqtisodiyot fanlari:**

Gulyamov Saidasror Saidaxmedovich – i.f.d. (DSc), professor;

Saidov Muxammad-Ali Xakimovich – i.f.d. (DSc), professor;

Rustamova Iroda Baxramjanovna – i.f.d. (DSc), professor;

Ochilov Ilhom Sayitqulovich – i.f.d. (DSc), professor;

Askarov Nazimjon Niyozovich – i.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Altinbek Yangibayevich – i.f.d. (DSc), professor;

Boltayev Abror Sayitmuradovich – i.f.d. (DSc), dotsent;

Abduvasikov Abduaziz Abdulazizovich – i.f.n. professor;

Mamadiyarov Dilshad Uralovich – i.f.n. dotsent;

Achilov Mashrab Ulug'bekovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Galimova Feryuza Rafikovna – i.f.n. dotsent;

Odilova Dilnozaxon Barnayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Yangiboyev Dilshod G'ulomovich – i.f.f.d. (PhD);

Saidova Dildora Nurmatovna – i.f.n. dotsent;

Dexkanova Nilufar Sagdullayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Roziqov Jahongir Mustaqim o'g'li – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Boltayev Nurali Shiramatovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Ibragimova Madina Ismoilovna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Javlijev Nuriddin Bektemir o'g'li – i.f.f.d. (PhD).

06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari:

Shokirov Alisher Djuraboyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Mardanov Husniddin Xolbozorovich – q.x.f.d. (DSc);

Abdiyev Fozil Rashidovich – q.x.f.d. (DSc);

Sattorov Maqsud Axtamovich – q.x.f.d. (DSc);

Yuldashov Nurbek Ergashovich – v.f.d. (DSc);

Xalmirzayev Dilmurad Kamilovich – q.x.f.d. (DSc), dotsent;

Namazov Ixtiyor Choriyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Xudayqulov Jonibek Bozarovich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Eshonqulov Jamoliddin Saporboy o'g'li – q.x.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Anvar Kodirullayevich – b.f.n., katta ilmiy xodim;

Atabayev Ma'ruf Maxmudovich – q.x.f.n. professor;

Safarov Asqar Asadullayevich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Mustafakulov Davron Mamatqulovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Kasimov Botir Sadriddinovich – q.x.f.f.d. (PhD);

Akramov Umiddilla Ikramdjanovich – q.x.f.n. dotsent;

Elboboyev Abdug'ani Shuxrat o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Muxammadov Yo'ldoshbek Akmal o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Maxmudova Shaxnoza Abdufattaxovna – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Idrisov Xusanjon Abdujabborovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent.

MUASSIS

Toshkent davlat agrar
universiteti

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

Manzil: Toshkent viloyati, Qibray
tumani, Universitet ko'chasi, 2-uy.

Jurnalning telegram manzili:

t.me/agrobiznes_elektronjurnal

E-mail: licht-1989@mail.ru

Jurnalning rasmiy sayti:

<https://www.agrobiznesjournal.uz>

Tel: +(998) 93 439 30 00

Jurnalning ilmiyligi:

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 30.11.2024-yildagi
№364/5-sonli qarori bilan
08.00.00-Iqtisodiyot fanlari
bo'yicha, 08.05.2025-yildagi
№370/5-sonli qarori bilan
06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari
bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy
ilmiy natijalarini chop etish
tavsiya etilgan milliy ilmiy
nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

Elektron nashr, 673 sahifa.

E'lon qilishga 2026-yil 30-iyulda
ruxsat etildi.

JAMSHID SHODMONOV

The growth of online shopping in Uzbekistan and its impact on consumer behavior.....412

ERKABOYEVA JASMINA SAFARALI QIZI

Xususiyl tadbirkorlik: kichik biznesning rivojlanishi va strategik yutuqlari.....426

TASHNAZAROVA SITORA FAXRIDDINOVNA

Sanoat tarmoqlarini rivojlantirishda investitsiyalardan foydalanishning zaruriyati va o'ziga xos xususiyatlari.....432

ERGASHEVA SHAXZODA BAHROM QIZI

Sun'iy intellekt yordamida yashil iqtisodiyotni rivojlantirish.....442

BAHROM KAMILOVICH AVEZOV

Orol dengizi mintaqasida qashshoqlikni kamaytirish: ijtimoiy-iqtisodiy, ekologik va institutsional yondashuvlarning ko'p o'lchovli tahlili.....448

MAHMUDOV QUDRATILLO XURSANDBEK O'G'LI

O'zbekiston tijorat banklarida kredit risklarini baholash va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish: xalqaro standartlar va milliy amaliyot.....458

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

OCHILDIEV UKTAM OLLANAZAROVICH

Surxondaryo viloyatida anor yetishtirishning agroteknologik xususiyatlari.....466

XUDAYQULOV JONIBEK BOZAROVICH, QASHQABOYEVA CHULPANOY TULKUNOVNA, ALISHEROV XASAN ALISHER O'G'LI

Dunyo mamlakatlari va O'zbekistonda sholini muttasil yetishtirishda mineral va organik o'g'itlar qo'llashning hosildorlikga ta'siri.....472

ЧОРИЕВА ЗАРХОЛ ҚОДИРОВА

Суғориш усуллари ва тартибини анор навлари фенологик фазаларининг ўтиш муддати ва давомийлигига таъсири.....478

MIRZASOLIYEV MIRZAOSIMJON MIRZASOYPOVICH

Oraliq ekin sharoitida turli ekish sxemalarining piyoz hosildorligiga ta'siri.....484

МАВЛОНОВА НАСИБА УМАРОВА

Оптималь суғориш ва сув танқислиги шароитида ғўзанинг навлараро мураккаб дурагайларида олинган оила, тизма ва навида 1000 донa чигит вази белгисининг шаклланиши.....488

MUXTOROV O'ZBEKXON BURHONOVICH

Davlat mulkchiligi sharoitida qishloq xo'jaligi yerlarini me'yoriy baholashning gibril modeli: obyektiv va bozor signallarini integratsiyalash asosida.....493

YO'LDOSHEV NURBEK ERGASHOVICH, SAYFULLAEVA MAXBUBA ILXOMOVNA

«Alpek» mahalliy antigelmint substansiyasining quyonlarda o'tkir toksikligini klinik, gematologik va biokimyoviy baholash.....501

OCHILOVA MUXAYYO SHAKAR QIZI

Baholash natijalari asosida yer tuzish loyihalarini optimallashtirish.....509

YULDASHOV NURBEK ERGASHOVICH, ZAHRIDDINOVA GAVHAR HASAN

QIZI

Chorvachilik mahsulotlari xavfsizligini ta'minlashda go'sht va go'sht mahsulotlarini veterinariya-sanitariya jihatidan baholash usullari va ilmiy-amaliy ahamiyati.....516

MIRZASOLIYEV MIRZAOSIMJON MIRZASOYPOVICH, SHOKIROV ALISHER

JO'RABOYEVICH

Piyozni oraliq ekin sifatida ko'chatidan ekib yetishtirishda piyoz nav namunalarning rivojlanish bosqichlarini davomiyligi.....521

ТРЯНОВСКАЯ РАНО АБДУСАТТАРОВНА, ИСАМУХАМЕДОВ САЛИХ

ШУКУРОВИЧ

Сезонная динамика клинических показателей Африканских страусов разных возрастных групп в условиях Узбекистана.....526

TURDALIEV JAMOLBEK MO'MINALIEVICH, SANAQULOV SUXROB

FARMONQULOVICH

Teskari Osmos texnologiyasi yordamida minerallashgan kollektor-drenaj suvlarini tozalash va uning tuproq ekologik-meliorativ holatiga ta'siri.....531

BO'RIYEV ABROR NORTAJIYEVICH, NIZOMOV RUSTAM AXROLOVICH

No'sh piyozdan bosh piyoz yetishtirishda ekish sxemalarining iqtisodiy samaradorlikka ta'siri.....539

KAMALOVA NARGIZA MAXAMMADOVNA

Pomidorni kokteyl tipidagi duragay namunalarning hosildorligi.....545

OCHILOVA MUXAYYO SHAKAR QIZI

Yer tuzishni majmuaviy baholashning integrallashgan ko'rsatkichini shakllantirish va hisoblash algoritmi.....552

BOLTAYEV SAYDULLO MAQSUDOVICH, MELIYEVA FAROG'AT SHAVKAT

QIZI

Kuzgi bug'doyning (*Triticum Aestivum* L.) biometrik ko'rsatkichlari va hosil elementlarining shakllanishiga mineral o'g'itlarga qo'shimcha tabiiy adsorbentlarni qo'llashning ta'siri.....567

UZOQOV ADIXAMJON ABRORJON O'G'LI

Qator orasi va ko'chat qalinligining sholi hosili va don sifatiga ta'siri.....571

BOBOBEKOVA SHAROFAT DO'STNAZAR QIZI

Sug'oriladigan yerlarning sho'rlanish dinamikasi va meliorativ holatini baholash.....576

MUNIRA SHAVKATOVNA XUDAYQULOVA

Sabzavot loviyasi (*Phaseolus Vulgaris* L.)ning navlari o'sishi, dukkak shakllanishi va hosildorligiga ta'siri.....582

ESHONQULOV JAMOLIDDIN SAPORBOY O'G'LI, XUDAYBERGENOV

NE'MATULLA MATKARIMOVICH, TO'XTAYEVA GULSHAN PO'LOTOVNA

Buxoro-10 (Sardor-1) va Porloq-1 g'o'za navlari ekilgan tajriba dalasi tuprog'ining suv o'tkazuvchanligi.....587

SAYFIDINOV XAYITMUROD ZIYEDULLAYEVICH

Ekish chuqurligi va minutuganak vaznining kartoshka Sante navi Palak hamda ildiz massasiga ta'siri.....591

UO'K: 635.652:631.543:631.55

SABZAVOT LOVIYASI (*PHASEOLUS VULGARIS* L.)NING NAVLARI O'SISHI, DUKKAK SHAKILLANISHI VA HOSILDORLIGIGA TA'SIRI

MUNIRA SHAVKATOVNA XUDAYQULOVA

Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar
instituti tayanch doktoranti

E-mail: muniraxudoyqulova18@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0004-0428-2487>

Annotatsiya. Maqolada turli ekish sxemalarining Ravot va Mahsuldor sabzavot loviyasi navlarining o'sishi, yon shoxlar va dukkaklar shakllanishi hamda hosildorligiga ta'siri yoritilgan. Ekish sxemasi 70×5 sm dan 70×25 sm gacha kengaytirilganda o'simlik bo'yi 52,6–70,9 sm, bir tupdagi yon shoxlar soni 3,3–6,7 dona va dukkaklar soni 13,9–31,0 dona oralig'ida shakllangan. Eng yuqori hosildorlik 70×10 sm ekish sxemasida qayd etilib, Ravot navida 14,7 t/ga, Mahsuldor navida esa 16,0 t/ga ni tashkil qilgan.

Kalit so'zlar: sabzavot loviyasi, nav, ekish sxemasi, tup qalinligi, o'simlik bo'yi, dukkaklar soni, hosildorlik.

Аннотация. В статье рассмотрено влияние различных схем посева на рост, формирование боковых ветвей и бобов, а также урожайность сортов овощной фасоли Равот и Махсудор. При увеличении расстояния между растениями с 70 × 5 до 70 × 25 см высота растений варьировала от 52,6 до 70,9 см, количество боковых ветвей на одном растении — от 3,3 до 6,7 шт., а количество бобов — от 13,9 до 31,0 шт. Наибольшая урожайность отмечена при схеме посева 70 × 10 см и составила 14,7 т/га у сорта Равот и 16,0 т/га у сорта Махсудор.

Ключевые слова: овощная фасоль, сорт, схема посева, густота стояния растений, высота растений, количество бобов, урожайность.

Abstract. The article examines the effects of different planting schemes on the growth, lateral branch and pod formation, and yield of the vegetable bean cultivars 'Ravot' and 'Mahsuldor'. When plant spacing was increased from 70 × 5 cm to 70 × 25 cm, plant height ranged from 52.6 to 70.9 cm, the number of lateral branches per plant from 3.3 to 6.7, and the number of pods per plant from 13.9 to 31.0. The highest yield was recorded under the 70 × 10 cm planting scheme, reaching 14.7 t ha⁻¹ for 'Ravot' and 16.0 t ha⁻¹ for 'Mahsuldor'.

Keywords: vegetable bean, cultivar, planting scheme, plant density, plant height, number of pods, yield.

KIRISH

Jahonda aholi sonining ortishi, oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan talabning ko'payishi hamda iqlim o'zgarishi sharoitida yuqori oziqaviy qiymatga ega ekinlardan barqaror hosil yetishtirish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu jihatdan, dukkakli ekinlar o'simlik oqsili, vitaminlar, mineral moddalar va biologik faol birikmalarning muhim manbai hisoblanadi. Dukkakli ekinlar orasida sabzavot loviyasi (*Phaseolus vulgaris* L.) tezpisharligi, yuqori oziqaviy qiymati hamda yashil dukkaklarining yangi va qayta ishlangan holda iste'mol qilinishi bilan alohida ajralib turadi [7]. Sabzavot loviyasidan yuqori va sifatli hosil olish navning biologik xususiyatlari bilan bir qatorda, muayyan tuproq-iqlim sharoitiga mos agrotexnik tadbirlarni qo'llashga bog'liq. Ayniqsa, ekish sxemasi va tup qalinligi o'simliklarning oziqlanish maydoni, yorug'lik, namlik va oziqa elementlaridan foydalanish darajasini belgilaydi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Xususan, ekish sxemasi va tup qalinligi o'simliklarning oziqlanish maydoni, yorug'lik va namlikdan foydalanish darajasini o'zgartirib, vegetativ rivojlanish, dukkaklar shakllanishi hamda hosil miqdoriga ta'sir ko'rsatadi. Bu borada, Yu.A. Filimonova sabzavot loviyasi navlarining biologik va xo'jalik belgilarini baholab, texnik pishish davrida dukkak uzunligi 8,9–17,5 sm oralig'ida o'zgarishini aniqlagan [3]. Tadqiqot natijalariga ko'ra, dukkakning uzunligi, go'shtdorligi, shakli va rangining bir tekisligi, shuningdek, pergament qatlami hamda tolalarning mavjud emasligi mahsulotning tovarbopligi va qayta ishlashga yaroqliligini belgilovchi muhim xususiyatlar hisoblanadi. Mazkur yo'nalishdagi tadqiqotlarning davomi sifatida, M.T. Kubayeva takroriy ekin sifatida yetishtirilgan loviyada mineral va Binitro bakterial o'g'itlarining tuproq gumus holati hamda biomassa tarkibiga ta'sirini o'rgangan [4]. Tajribalarda umumiy biomassaning 35,05–36,80 foizi don, 22,12–22,73 foizi poya, 40,76–41,84 foizi barg va 0,32–0,38 foizi dukkak po'stlog'i hissasiga to'g'ri kelgan. Shu bilan birga, biomassa ko'payishi bilan don ulushi nisbatan kamayib, poya va barg ulushining ortishi kuzatilgan. Ilmiy tadqiqotlarda qayd etilgan ushbu natijalar bilan bir qatorda, sohaning amaldagi holatini statistik ma'lumotlar ham tasdiqlaydi. Bu borada, J.T. Merga turli qator oraliqlarining oddiy loviya navlari o'sishi va hosildorligiga ta'sirini baholab, maqbul ekish masofasini nav xususiyatlariga muvofiq belgilash zarurligini ko'rsatgan [5]. Shuningdek, A.D. Baez-Gonzalez va hammualliflar yarim qurg'oqchil sharoitda loviya navlarining yuqori tup qalinligiga munosabati turlicha bo'lib, o'simliklar sonini maqbullashtirish hosildorlikni oshirishda muhim ahamiyatga ega ekanligini aniqlagan [6]. Karavidas va hammualliflar loviya yetishtirishga oid agrotexnik tadbirlarni umumlashtirib, nav tanlash, ekish zichligi, oziqlantirish va sug'orish tizimi hosil miqdori hamda sifatini belgilovchi asosiy omillar ekanligini ta'kidlagan [7]. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, mamlakatda loviya yetishtirish hajmi 2023-yildagi 93,5 ming tonnadan 2024-yilda 77,7 ming tonnagacha kamaygan. Hududlar kesimida esa, Samarqand viloyati mos ravishda 30,9 va 28,9 ming tonna hosil bilan yetakchilikni saqlab qolgan. Bu esa viloyatda loviya yetishtirish texnologiyasini takomillashtirish, xususan, mahalliy navlar uchun maqbul tup qalinligi va ekish sxemalarini aniqlash muhimligini ko'rsatadi. Yuqorida keltirilgan ilmiy va statistik ma'lumotlardan kelib chiqib, tadqiqotning maqsadi Samarqand viloyatining sug'oriladigan tuproqlari sharoitida turli tup qalinligi va ekish sxemalarining Ravot hamda Mahsuldor sabzavot loviyasi navlari o'sishi, rivojlanishi, dukkaklar shakllanishi va hosildorligiga ta'sirini aniqlashdan iborat.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Dala tajribalari 2025-yilda Samarqand viloyatining sug'oriladigan tuproqlari sharoitida olib borildi. "Sabzavotchilik, polizchilik va kartoshkachilikda dala tajribalarini o'tkazish metodikasi" [1] hamda "Методика полевого опыта" [2]

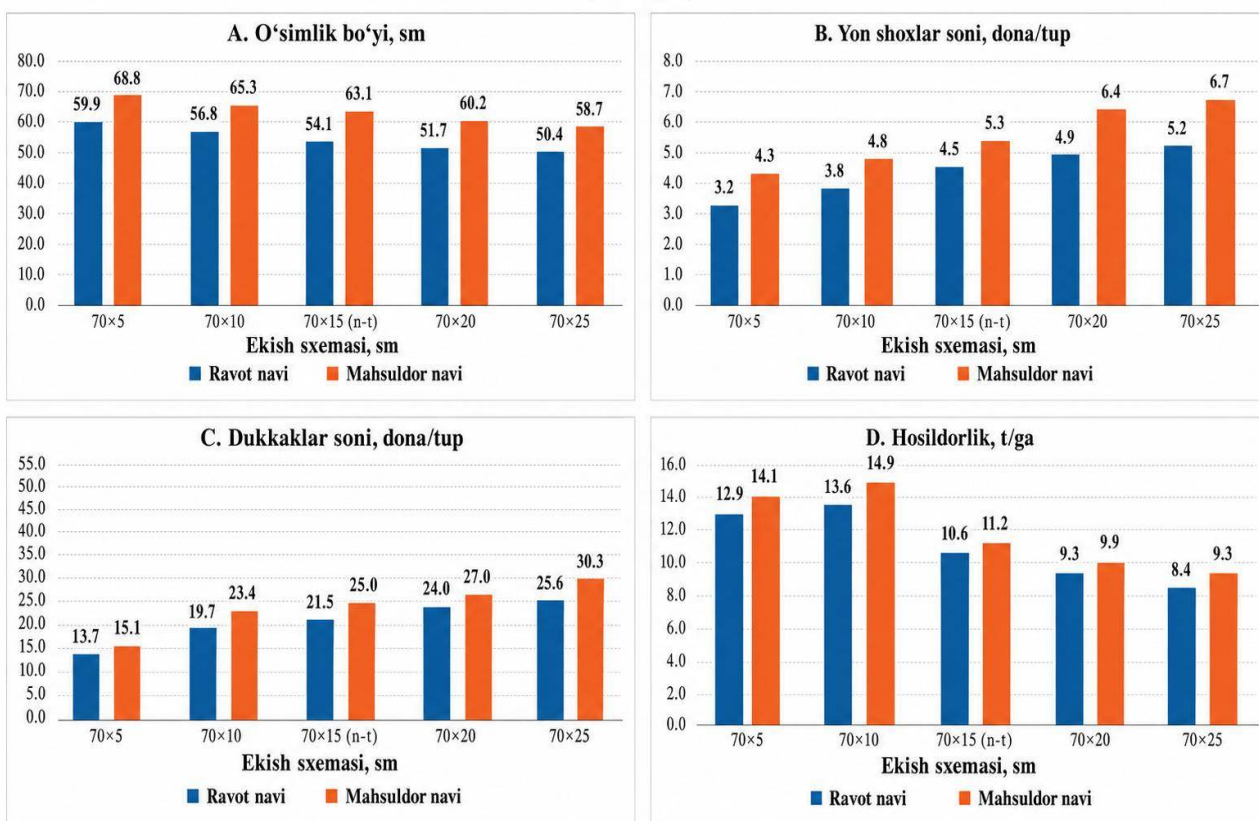

uslubiy qo'llanmalari asosida olib borildi. Tajribalarda sabzavot loviyasining Ravot va Mahsuldor navlari 70×5, 70×10, 70×15, 70×20 va 70×25 sm

TAHLIL VA NATIJALAR

O'tkazilgan tajribalar shuni ko'rsatadiki ekish sxemasi sabzavot loviyasi navlarining vegetativ o'sish ko'rsatkichlariga sezilarli ta'sir ko'rsatganini aniqladi. Jumladan, ekish sxemasi 70×5 sm dan 70×25 sm gacha kengayib, tup qalinligi kamayishi bilan o'simliklarning bo'yi pasaygan, aksincha, yon shoxlar va barglar soni ortib borgan. Ravot navida o'simlik bo'yi 59,9 sm dan 50,4 sm gacha, Mahsuldor navida esa 68,8 sm dan 58,7 sm gacha kamaygan. Oziqlanish maydonining kengayishi bir tup o'simlikda yon shoxlar va barglarning ko'proq shakllanishini ta'minladi. Ravot navida yon shoxlar soni 70×5 sm sxemadagi 3,2 donadan 70×25 sm sxemada 5,2 donagacha, barglar soni esa 36,1 donadan 66,3 donagacha oshdi. Mahsuldor navida yon shoxlar soni 4,3 donadan 6,7 donagacha, barglar soni esa 43,1 donadan 69,3 donagacha ko'paydi.

Izoh: A — o'simlik bo'yi; B — yon shoxlar soni; C — bir tupdagi dukkaklar soni; D — hosildorlik.

1-rasm. Ekish sxemalarining sabzavot loviyasi navlarining o'sishi, rivojlanishi va hosildorligiga ta'siri (2025-yil)

Bunda o'simliklar oralig'i qisqa bo'lgan ekish sxemasida o'simliklarning bo'yiga o'sishi kuchayganini, oziqlanish maydoni kengayganda esa yon shoxlar va barglarning shakllanishi faollashganini ko'rsatdi.

Ekish sxemalari generativ organlarning shakllanishiga ham ta'sir ko'rsatdi. Qator ichidagi masofa kengayishi bilan bir tupdagi dukkaklar soni va vazni oshib bordi. Ravot navida bir tupdagi dukkaklar soni 13,7 donadan 25,6 donagacha, dukkaklar vazni 56,2 g dan 168,9 g gacha oshdi. Mahsuldor navida esa dukkaklar soni 15,1–30,3 dona, ularning vazni 60,4–184,8 g oralig'ida shakllandi. Ravot navida bir dona dukkak vazni 4,1–6,6 g, uzunligi 9,6–16,8 sm va diametri 6,8–13,7 mm oralig'ida bo'ldi. Mahsuldor navida ushbu ko'rsatkichlar tegishlicha 4,0–6,1 g, 10,4–20,2 sm va 6,2–12,4 mm ni tashkil etdi.

XULOSA

2025-yilgi tadqiqot natijalariga ko'ra, tup soni va ekish sxemalari Ravot hamda Mahsuldor sabzavot loviyasi navlarining vegetativ o'sishi, generativ organlarining shakllanishi va hosildorligiga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Oziqlanish maydonining kengayishi bilan bir tupdagi dukkaklar soni navlar bo'yicha 25,6–30,3 donagacha, ularning vazni esa 168,9–184,8 g gacha oshdi. Biroq siyrak ekish natijasida maydon birligidagi o'simliklar sonining kamayishi umumiy hosildorlikni chekladi. O'rganilgan variantlar orasida 70×10 sm ekish sxemasi tup qalinligi va bir tup mahsuldorligi o'rtasidagi maqbul muvozanatni ta'minlab, Ravot navida 13,6 t/ga, Mahsuldor navida esa 14,9 t/ga hosildorlikni shakllantirdi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Azimov B.J., Azimov B.B., Ostonaqulov T.E. Sabzavotchilik, polizchilik va kartoshkachilikda dala tajribalarini o'tkazish metodikasi: uslubiy qo'llanma. — Toshkent, 2023.
2. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта (с основами статистической обработки результатов исследований). — 5-е изд., перераб. и доп. — Москва: Агропромиздат, 1985. — 351 с.
3. Филимонова Ю.А. Биологические особенности и продуктивность сортов фасоли (*Phaseolus vulgaris* L.) овощного использования из коллекции ВИР в условиях Краснодарского края: дис. ... канд. с.-х. наук: 06.01.05. — Санкт-Петербург, 2009. — 240 с.
4. Kubayeva M.T. Ang'iz yerlarda loviya o'simligini yetishtirishning o'ziga xos xususiyatlari // Agro kimyo, himoya va o'simliklar karantini. – 2023. – Maxsus son [2]. – B. 282–284.
5. Merga J.T. Evaluation of common bean varieties (*Phaseolus vulgaris* L.) under different row spacings in Jimma, southwestern Ethiopia // Heliyon. — 2020. — Vol. 6, No. 8. — Article e04822. DOI: 10.1016/j.heliyon.2020.e04822.
6. Baez-Gonzalez A.D., Fajardo-Diaz R., Padilla-Ramirez J.S., Osuna-Ceja E.S., Kiniry J.R., Meki M.N., Acosta-Díaz E. Yield performance and response to high plant densities of dry bean (*Phaseolus vulgaris* L.) cultivars under semi-arid conditions // Agronomy. — 2020. — Vol. 10, No. 11. — Article 1684. DOI: 10.3390/agronomy10111684.

7. Karavidas I., Ntatsi G., Vougeleka V., Karkanis A., Ntanasi T., Saitanis C., Agathokleous E., Ropokis A., Sabatino L., Tran F., Iannetta P.P.M., Savvas D. Agronomic practices to increase the yield and quality of common bean (*Phaseolus vulgaris* L.): A systematic review // *Agronomy*. — 2022. — Vol. 12, No. 2. — Article 271. DOI: 10.3390/agronomy12020271.

8. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. Barcha toifadagi xo'jaliklarda yetishtirilgan loviya: 2018–2024-yillar bo'yicha statistik ma'lumotlar. URL: [stat.uz rasmiy ma'lumotlari](https://stat.uz/rasmiy-ma-lumotlari) (29.07.2026).

2026-yil, iyul. №7-son.

Mas'ul muharrir: Beglayev Uchqun

Musahhih: Boltayev Nurali

Sahifalovchi va dizaynerlar: Normurodov Sarvar,
Sharipov Shoxruh

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul hisoblanadi. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqolalar, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: licht-1989@mail.ru

Jurnalning telegram manzili: t.me/agrobiznes_elektronjurnal

Telefon raqami: +998939018320, +998934393000

Jurnal rasmiy sayti: <https://www.agrobiznesjournal.uz>

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 30.11.2024-yildagi №364/5-sonli qarori bilan 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo'yicha, 08.05.2025-yildagi №370/5-sonli qarori bilan 06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali 2023-yil 23-maydan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669225** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №083688

**Manzilimiz: Toshkent viloyati, Qibray tumani,
Universitet ko'chasi, 2-uy**